

Zápis
z 1. jednání odborné komise Rady pro výzkum a vývoj
pro společenské vědy
(16. ledna 2003)

Termín: 16. ledna 2003 od 10 hodin

Místo: Úřad vlády ČR, místnost č. 171

Jednání řídil: prof. PhDr. Martin Potůček, CSc., MSc., I. místopředseda Rady pro výzkum a vývoj (RVV)

Účast: členové odborné komise OK, prof. PhDr. M. Petrusek. CSc. písemně oznámil rezignaci a jednání se nezúčastnil

RNDr. M. Blažka, ředitel odboru sekretariátu RVV, Ing. F. Hronek, CSc., pracovník sekretariátu RVV

Program:

1. Zahájení, přivítání, upřesněný návrh programu – M. Potůček
2. Organizační záležitosti (jmenování, pozvánky, zaslané podklady, upřesnění adresáře) – M. Blažka
3. Úkoly OK RVV – M. Potůček
4. Volby kandidátů na funkce předsedů OK RVV – F. Hronek
5. Připomínky k rámcovým návrhům statutu a jednacího řádu OK RVV – M. Blažka
6. Vyhlášení výsledků voleb kandidátů na funkci předsedy OK RVV – F. Hronek
7. Termíny jednání komise v I. pololetí 2003; program činnosti OK RVV – M. Blažka
8. Různé
9. Závěr – M. Potůček

K jednotlivým bodům programu

ad 1 – Zahájení

M. Potůček přivítal účastníky, představil sebe, ředitele sekretariátu RVV M. Blažku a pracovníka sekretariátu RVV F. Hronka. V návaznosti na to se představili přítomní členové OK.

Dále M. Potůček stručně charakterizoval vznik OK RVV a jejich význam. Členové OK RVV neměli připomínky k upřesněnému návrhu programu a jednání podle něj postupovalo.

Rezignace prof. M. Petruseka bude řešena na 171. zasedání RVV 24. ledna 2003 v souladu s volebním řádem členů OK RVV. Na 13. až 14. místě se při volbách umístili prof. Ing. Jan Ehleman, CSc. z Hospodářské fakulty TU Liberec a doc. PhDr. Karel Paulík, CSc. z Filozofické fakulty Univerzity Ostrava. Z nich bude na 171. zasedání RVV zvolen 12. člen OK pro společenské vědy.

ad 2 – Organizační záležitosti

Všichni členové OK na jednání obdrželi:

- a) Národní politiku výzkumu a vývoje České republiky (usnesení vlády z 5.ledna 2000 č. 16, včetně přílohy),
- b) Návrh Národního programu výzkumu,
- c) Analýzu dosavadního vývoje a stavu výzkumu a vývoje v ČR a jejich srovnání se zahraničím,
- d) Materiál Evropské komise „Unity and diversity: the contribution of the social sciences and the humanities to the European Research Area“
- e) dílčí podklady pro jednání (rámcový návrh programu činnosti OK RVV, schéma základních kroků přípravy systému podpory výzkumu a vývoje, seznamy členů OK RVV pro vědy živé přírody a OK RVV pro vědy neživé přírody a inženýrství).

M. Blažka stručně informoval o postavení RVV v systému podpory výzkumu a vývoje v ČR a jejích úkolech vyplývajících ze zákona č. 130/2002 Sb., o významu OK RVV a vzájemných vztazích RVV a OK. Zmínil i aktuální otázky spolupráce s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Dále informoval o ustavení OK od opakované výzvy k podávání návrhů na členy OK, přes jejich volbu a jmenování až po volby předsedů OK.

Samostatnost OK RVV – formální obdoba legislativních komisí Legislativní rady vlády. Komise pořizují samy zápisy ze svých jednání.

Adresář členů OK bude přílohou zápisu.

ad 3 – Úkoly OK RVV

M. Potůček připomenul hlavní úkoly OK RVV dle zákona č. 130/2002 Sb. a statutu RVV, který schválila vláda.

Dle zákona č. 130/2002 jsou OK poradním orgánem RVV, které zpracovávají dlouhodobé základní směry a proporce rozvoje VaV v ČR (§ 35 odst 2 písm a). Členové OK obdrželi schéma znázorňující hlavní aktivity usměrňování systému podpory VaV v ČR.

Dle vládou schváleného statutu RVV odborné komise

1. pracují nezávisle a samostatně (článek 7 odst. 7 statutu RVV),
2. připravují dlouhodobé základní směry a proporce rozvoje VaV ČR,
3. posuzují perspektivní směry VaV v oblasti základního výzkumu,
4. doporučují podporu prioritních směrů aplikovaného VaV v návaznosti na potřeby českého průmyslu a společnosti (body 2., 3. a 4. dle článku 7 odstavce 2 statutu RVV)

Dle jednacího řádu RVV, schváleného na 170. zasedání RVV

1. úkoly zadávané OK RVV Radou předá zpravodaj předsedovi odborné komise a od něj přebírá výsledky (písm c, d odst. 6 čl. 2 jednacího řádu RVV),
2. termíny jednání OK RVV určují jejich předsedové po dohodě s zpravodajem jmenovaným RVV (odst. 6, čl. 5 jednacího řádu RVV).

Rozběh v podmínkách roku 2003

1. základní úkoly jsou samozřejmě stanoveny zákonem a vládou schváleným statutem RVV – přípravu dlouhodobých základních směrů, priorit a proporcí rozvoje VaV je nutné brát nejenom věcně (tématicky), ale i průřezově, jako řešení hlavních problémů systému řízení a financování VaV,

2. OK však nezahajují svou činnost na zelené louce. V loňském roce byla zpracována podrobná VaV analýza v ČR včetně jejich porovnání se zahraničím. Byly zahájeny práce na přípravě návrhu Národní politiky VaV v ČR. OK budou do přípravy návrhu a posuzování návrhu zapojeny. Návrh politiky má předložit vládě do konce listopadu 2003 MŠMT ve spolupráci s RVV. Příští návrh Národní politiky se začne připravovat za čtyři roky. V pokročilém stadiu přípravy je návrh Národního programu výzkumu,
3. je tedy čas na upřesnění rozběhu činnosti OK, konkretizaci této činnosti a nalezení vhodného modu vivendi s RVV,
4. OK pro společenské vědy by měla přispět ke zvýšení prestiže a k lepšímu uplatnění společenských věd v České republice. RVV v letošním roce zadá zpracování dvou studií: aktuální postupy o zabezpečení výběru priorit tzv. orientovaného výzkumu v zahraničí a návrh vhodného postupu výběru priorit v ČR. OK budou požádány o stanovisko k návrhu zadání první studie, jejím výsledkům i o stanovisko k zadání druhé studie a posouzení jejího výsledného znění; návrhy zadání studií zašle členům OK RVV do 14 dnů sekretariát RVV,
5. případné další úkoly bude RVV zadávat OK v souladu se statutem a jednacím řádem prostřednictvím svých členů – tzv. zpravodajů,
6. ukazuje, že bude potřebné alespoň jednou v roce uskutečnit společné jednání všech tří OK.

V navazující diskusi byla zdůrazněna potřeba, aby se OK RVV zabývaly nejen věcnými (tématickými) záležitostmi výzkumu (prioritní směry, klíčové směry apod.), ale i záležitostmi systémovými (průřezovými) a infrastrukturními, včetně financování výzkumu a vývoje. Dále bylo potvrzeno, že vybrané konkrétní úkoly bude OK zadávat prostřednictvím svého člena-zpravodaje RVV, významnou část svého potenciálu by však OK měla vynakládat na řešení problémů dle vlastního uvážení.

OK RVV pro společenské vědy se připojila k doporučení komise pro vědy neživé přírody a inženýrství, aby do statutu OK RVV byla zapracována funkce místopředsedy OK a aby jím byl jmenován kandidát, který se při volbách předsedy umístí jako druhý. OK podporuje záměr společných jednání všech tří odborných komisí.

ad 4 a 6 - Volby kandidátů na funkce předsedů OK RVV

F. Hronek připomenul základní principy postupu volby předsedy OK RVV. M. Potůček informoval o svých předběžných jednáních s některými členy OK o výkonu funkce předsedy. Několik členů OK informovalo, že mimořádně vysoké pracovní zatížení by jim neumožňovalo řádně vykonávat funkci předsedy nebo místopředsedy odborné komise

V tajném hlasování OK zvolila dva kandidáty s tím, že do funkce předsedy doporučuje prof. RNDr. P. Dostála, M.A., PhD. a do funkce místopředsedy doc. PhDr. V. Prečana, CSc. Volební lístky zůstávají uloženy v sekretariátu RVV.

Vlastní volby předsedy a místopředsedy OK budou provedeny na 171. zasedání RVV dne 24. ledna 2003.

ad 5 - Připomínky k rámcovým návrhům statutu a jednacího řádu OK RVV

M. Blažka stručně charakterizoval obsah rámcových návrhů statutu a jednacího řádu OK RVV a seznámil přítomné s připomínkami, které přednesli na svých 1. jednání:

- členové OK RVV pro vědy neživé přírody a inženýrství (zřízení funkce místopředsedy, vypuštění funkce tajemníka aj.),

- členové OK RVV pro vědy živé přírody (souhlas s připomínkami OK pro vědy neživé přírody a inženýrství; vypuštění členství v oborových radách Grantové agentury ČR jako neslučitelného s členstvím v OK RVV.

OK RVV pro společenské vědy se připojila k výše uvedeným připomínkám. Dále doporučuje v čl. 6 odst. 2 nahradit formulaci „nejméně jedenkrát za tři měsíce“ formulací „zpravidla čtyřikrát ročně“. Prof. Kraus upozornil na jazykové chyby v obou dokumentech.

Konečný termín pro předání dalších připomínek k návrhu statutu a jednacího řádu je stanoven na 21. února 2003. Schválení obou dokumentů se předpokládá na následujícím zasedání RVV.

ad 7 - Termíny jednání komise v I. pololetí 2003; program činnosti OK RVV

Všem členům OK RVV byl předán rámcový program (plán) činnosti OK RVV.

M. Blažka stručně charakterizoval návrh programu (plánu). V návrhu jsou zatím uvedeny jen úkoly, o jejichž plnění žádá OK RVV Rada. Termín 2. jednání OK RVV byl stanoven s ohledem na program činnosti RVV a možnosti zabezpečení místností na Úřadu vlády ČR.

OK RVV rozpracuje rámcový návrh programu (plánu) činnosti dle vlastního uvážení a návrh zašle do 21. února sekretariátu RVV.

Byly dohodnuty následující termíny jednání OK RVV:

- **5. února (středa) 2003 od 10 hodin v místnosti č. 201 Úřadu vlády ČR**
- **25. dubna (pátek) od 10 hodin – v místnosti č. 259 Úřadu vlády ČR**
- **13. června (pátek) od 10 hodin - v místnosti č. 259 Úřadu vlády ČR**
- **26. září (pátek) od 10 hodin - místo bude stanoveno dodatečně**

ad 8. – Různé

M. Blažka informoval o podmínkách úhrady cestovních nákladů mimopražským členům OK RVV. Žadatelé se obrátí na sekretariát RVV, který s nimi uzavře smlouvu a náklady budou hrazeny standardním způsobem na základě zúčtovatelných dokladů. Totéž platí pro pražské členy v případě výjezdu OK na pracovní zasedání mimo Prahu.

M. Potůček dále informoval, že se RVV bude na svém 171. zasedání dne 24. ledna 2003 zabývat možnostmi finančního ocenění činnosti členů OK RVV. O výsledku bude OK RVV informována na příštím jednání.

ad 9. – Závěr

M. Potůček stručně zdůraznil význam OK RVV jako poradních orgánů RVV, jejich postupné zapojování do prací na dalším zlepšování systému podpory VaV v ČR a potřebu dobré spolupráce s RVV.

Všem členům OK RVV blahopřál ke zvolení za členy odborné komise a vyjádřil přesvědčení o prospěšné spolupráci OK s RVV.

Zapsal: F. Hronek

Schválil: M. Potůček